

מנצחים

סדנא להעצמה אישית וחברתית
באמצעות חויית משחק קבוצתית

איוחד אילדים ובני נעור בהיאגודנו

בס"ד

כל השיטה על רגל אחת:
מה בין שמיעת הרצאה, לחויית לימוד בשטח?
אני שומע - ושוכח,
אני רואה - וזוכר,
אני עושה - ומבין.

Merkaz Gisha Movilim Leshinui
Charity Number 580592863
64 Hapissga Street Bayit Vagan
Jerusalem Israel

ע"ר: מרכז גישה - מובילים לשינוי.
מס' עמותה: 580592863
כתובת: רחוב הפסגה 64
בית וגן ירושלים 9638227

gisha-center.com gishacenter@gmail.com 053-3180118

גישה של מנצחים

סדנת מנצחים מבית 'מרכז גישה' <<< מובילים לשינוי - פורצת דרך בתחום ההנחיה הטיפולית בכלל, ובקרב בני ילדים ונוער בפרט. סדנת מנצחים, לראשונה במגזר החרדי, מציגה תכנית מובנית לפיתוח מיומנויות אישיות וחברתיות, המבוססת על סדרת משחקי חברה ופעילות אתגרית בשטח.

סדנת מנצחים - בדגש על הטיפול בקרב ילדים ובני נוער הנמצאים בהתמודדות מורכבת - משלבת פיתוח מיומנויות חברתיות אתגריות יחד עם ראייה טיפולית היקפית, שמטרתן גם יחד להעלות את הנפשות הטהורות על דרך המלך מתוך חוויה ואתגר, בדרכי נועם ושכילי אהבה ללא מחיצות.

סדנת מנצחים - תוכננה ופותחה על ידי הרב חיים כץ הי"ו, מדריך מוסמך לטיפול באמצעות מסע והרפתקה (מכללת וינגייט) וחבר האגודה האמריקאית לטיפול אתגרי. הרב כץ הנודע כמומחה בעל שם בטיפול והדרכת בני נוער, הקים לפני כשלוש שנים את מרכז 'גישה' המוביל לשינוי חיובי בקרב בני נוער באמצעות משחקי אתגר וטיולי שטח.

סדנת מנצחים - נוסתה בהצלחה במתנ"סים בשכונות החרדיות ובמוסדות חינוך המתמודדים עם מורכבויות חברתיות שונות. ההתלהבות של החניכים יחד עם הסיפוק של המחנכים והרכזים שראו את התוצאות בשטח, הובילו להרחבת הפעלת הסדנא המנצחת בכל רחבי הארץ.

למידה אתגרית

סדנאות 'מנצחים' מבוססים על גישת ה O.D.T, המקובלת בעולם כשיטה מובילה ללמידה באמצעות חוויה O.D.T הם ראשי תיבות של OutDoor Training כלומר, למידה המבוססת על ידי חוויה בשטח. וכזאת, היא הרבה יותר אפקטיבית מאשר למידה המבוססת על שינון, הרצאה או שיחה פרטנית. גם משך זמן ההטמעה, הוא ארוך לאין ערוך, ככל שמתח החוויה נשמר בזכרון.

עקרונות ה O.D.T כוללים את המשולש המנצח:

1 למידה דרך חוויה והתנסות:

מחקרים מלמדים, כי הדרך היעילה ביותר לרכישת כלים ומיומנויות בכישורי חיים, כרוכה בהתמודדות עם בעיות המאפשרות תרגול ומציאת פתרון בסביבה ובתנאים הקרובים למציאות. הסדנאות הפועלות על פי עקרונות ה O.D.T משלבות פעילויות שונות ומגוונות דרך משחקי משימות המביאות את המשתתפים לרמות חוויה גבוהה המגבירה את פוטנציאל הלמידה וההפנמה.

2 מסגרת עבודה קבוצתית:

ההתנסות במסגרת חוליות עבודה ומשחק בקבוצה, תוך כדי שיתוף פעולה של כל המשתתפים, מאפשרות להבין טוב יותר את התהליכים החברתיים המתרחשים בקבוצה. הן בהיבט הקבוצתי; גיבוש וזהות הקבוצה, חולשותיה

ויתרונותיה. והן בהיבט האישי של הפרט בתוך הכלל; מקומו ומעמדו בחברה, מידת תרומתו לקבוצה, ומהו המטען האישי אותו הוא מביא לחיי היום יום בחברה. הרבה מעבר לכך, העבודה הקבוצתית, בה ניתן לקבל משוב, תמיכה והזדהות הדדית, מעלה משמעותית את יכולת הלמידה וההפריה בין כל חברי הקבוצה.

שיקוף ועיבוד מונחה:

מסמר התוכנית, הוא הפנמת חוויות הפעילות ויישומם בפועל. כאן מגיע תהליך העיבוד שהוא חלק בלתי נפרד מהמשחק. התפקיד העיקרי של העיבוד הוא לתווך בין החוויה והתנסות בשטח לבין הלמידה. בסוף כל משימה יושבים לשיחת עיבוד (משוב), בהנחיית המדריך. משקפים את מה שקרה במהלך המשחק ומגדירים בצורה ממוקדת את הגורמים המקדמים או המעכבים את ההצלחה, תוך כדי מעבר על הוראות המשימה והאינטראקציה האישית והקבוצתית בעת ביצוע המשימה. דרך עיבוד המשימה משתקפים אירועי היום יום, ואנו לומדים מה אנחנו יכולים לקחת מתוך המשימה ולשפר בחיים שלנו. המשוב המיידני יוצר תהליך אפקטיבי של למידה, הפנמה ויישום.

גורם משיכה פורץ דרך:

את סדנאות ה O.D.T ניתן להתאים לכל מטרה ולכל גיל. באמצעות ההתנסויות וניתן לקדם כל מטרה חברתית שיש בה שילוב של התמודדות אישית בתוך מסגרת קבוצתית, כעבודת צוות או תלמידים החובשים ספסל אחד בבית הספר. את המשימות, המשחקים וההתנסויות, מתאימים על פי היעדים הנדרשים לשינוי ושיפור בכל מגזר.

במרכז 'גישה' – מובילים לשינוי, פתחנו לראשונה מודל המיועד לנוער מתמודד במגזר החרדי הכולל את המיומנויות הבסיסיות הנדרשים להעצמה רגשית וכישורי חיים בקרב ילדים ובני נוער, עם מתן דגש על עוצמת חוויה רגשית, ופעילות אתגרית בשטח, מה שיותר בלבבות הנערים המשתתפים טעם של עוד לכל החיים.

לראשונה, נוצר כלי טיפולי קבוצתי שאינו מצריך שיחות פרטניות, אינו דורש דרכי אכיפה, ואף לא אמצעי שידול. סדנת 'מנצחים' שעונה בדיוק על הגירויים של בני הנוער; תחרות ומשחק, אתגר ונצחון, מהווה גורם משיכה ממגנט ומלהיב, ובעיקר פורץ דרך בהובלה לשינוי וצמיחה אישית מתוך אהבה ודרכי נועם.

10 מפגשים מנצחים

הסדנא שתוכננה ונוסחה בהצלחה במתנ"סים ובמוסדות חינוך
כוללת עשרה מפגשים וימי פעילות עשירים בתכנים
וממוקדים במיומנויות חברה והצלחה אישית.

1. פתיחות, הקשבה והזדהות.
2. מודעות עצמית - הכרת מקומי בחברה.
3. מבט חיובי - ראיית מעלות החבר.
4. ארגון ותכנון - בדרך אל ההצלחה.
5. אחדות - מובילה להצלחה.
6. 'אימון' - בעצמי ובזולתי.
7. תמיכה - מניעים את החבר להצלחה.
8. התמודדות עם כשלון.
9. פארק אתגרי: כל המשימות ביום כיף.
10. מפגש סיכום: כלים לחיי היום יום מתוך הסדנא.

1. פתיחות והקשבה

מפגש היכרות. משחקי שיתוף פעולה מאתגרים, ליצירת היכרות ופתיחות בין חברי הקבוצה. שיח חברים, בו כל אחד מהנערים מדבר על הציפיות שלו מן הסדנא ומקבל ביטוי ומשוב מחברי הקבוצה.

הנערים, מפתחים הקשבה והזדהות זה עם זה כבר במפגש הראשון - הגרעין להצלחת הקבוצה במשימות המשותפות.

2. חכם המכיר את מקומו

המפגש השני, מתמקד בתהליך הבסיסי של כישורי חברה - "יצירת צוות".

המשחקים הקבוצתיים מתרגלים פתרון בעיות, כשהדרך לנצחון עוברת דרך פעילות צוות. הגיבוש תוך כדי משחק מלמד אותנו, מי הוא הטיפוס המנהיג, היוזמתי

ומי הוא הנגרר או הנשאר מאחור. בסיום התרגול נערוך שיחת עיבוד על תוצאות המשחק ובו כל אחד יגלה משהו על עצמו ומקומו בחברה.

3. שנראה מעלת חברנו

במשחקי המפגש השלישי, נתמקד בתקשורת בין אישית. חברי הקבוצה מתנסים במשחק בזוגות. כשבכל משחק מתחלף, מוצאים בן זוג אחר. כך שתהיה הזדמנות לכל נער לעבוד עם כל אחד מחברי הקבוצה, אחד מול אחד. העיבוד שנערך לאחר המשחקים הזוגיים. הוא תחת המוטיב 'שנראה מעלת חברנו' - מציאת המעלה המיוחדת שיש בכל חבר, תכונה ייחודית שתרמה למילוי המשימה.

4. תכנון בשטח

המפגש הרביעי מתקיים בחיק הטבע ביער או בחורשה. ההתנסות במרחב דורשת תכנון ויצירתיות ואת המיומנות הזאת נרכוש במשך מספר שעות של חוויית משחקי אסטרטגיה (טק טיקו) בשטח. הנצחון בין שני הקבוצות מוכרע כמו במשחק שלחן, על ידי 'תכנון'. במהלך הבא, מוחלפים מנהיגי הקבוצות, מה שדורש שינוי בתפיסה של היריב ויצירת לכידות קבוצתית מחדש, כתנאי לנצחון.

את המשחקים המרתקים והמותחים מסיימים, בארוחה בצוותא, אותה כמובן מכינים הנערים בשטח והפעם כקבוצה אחת מלוכדת ומגובשת.

5. מתאחדים ומצליחים.

אנחנו כבר קבוצה מגובשת, מכירים אחד את השני ומסוגלים לעבוד ביחד. אולם האם נוכל לעשות זאת גם בתנאי לחץ? איך נתפקד כאשר כל אחד מושך לכיוון אחר? זאת נבדוק במשחקי המפגש החמישי. במשחקים מלאי ריצות בלגן

ואקשן, מגלים כלל בסיסי. כשכולנו עובדים ביחד מצליחים, כאשר מישהו מתפרץ בלי להתחשב בקבוצה, נכשלים. שעת משחק זו המוציאה את כל המרץ והאנרגיה, מתוך שיא הרצון להצליח, חושפת בפנינו בלי מילים, כי רק כאשר נתאחד כאיש אחד נצליח.

6. אימון אישי בשישי.

במפגש השישי, אנו מתקרבים לעומקים הרגשיים בקבוצה. המשחקים בשישי הם מפתחי 'אימון אישי' - אימון בעצמי ואימון בזולתי. המשחקים מקבוצת 'פרה עיוורת', כמו לדוגמא: אחד הנערים צועד ראשון וכולם אחריו מכוסי

עיניים, עוברים מהמורות ומגיעים אל היעד, מלמדים אותנו לסמוך אחד על השני וגם על עצמנו.

את שיחת העיבוד לאחר סדרת המשחקים, נערוך במעגל סגור היוצר אורה אינטימית ורצינית. לאחר שחוינו אימון אחד בשני, אנחנו יכולים להיות בטוחים יותר ולהתקרב רגשית זה לזה.

7. אנפת לי ממך

המפגש השביעי מעצם מהותו מסמל יום של מנוחה ורוגע.

באירה שלווה ונינוחה, נשחק במשחקי חברה רגועים, במהלכם נברר עד כמה איכפת לנו אחד מהשני

ועד כמה אנו מסוגלים להניע אתהזולת להצלחה. נסיים, במשחקים מלאי חדווה שישחררו את הנערים, עם מגינה של הצלחה...

8. התמודדות עם כשלונות

במפגש השמיני, אנו עוברים דווקא למשחקים הרחוקים מהצלחה. משחקים עם משימות בלתי אפשריות המותירים אותנו בתחושת אכזבה.

בשיחת העיבוד לאחר תחושת ההחמצה, אנו לומדים להכיל את הכשלון. הנה, למרות שעשינו את

מירב ההשתדלות, לא הצלחנו, כי אכן, לא כל פעם הפתרון תלוי בנו. אנו יוצאים עם צידה לדרך, תובנה לחיים: גם אם לא מצליחים, עדיין אנו בני מלכים ובהזדמנות אחרת, יחכו לנו הרווחים...

9. טיול בפארק אתגרי

יום פעילות שיא בפארק אתגרי, בו נעבור על כל המיומנויות שנרכשו בסדנא, והפעם במלוא החוויה, במיקוד ובאנרגיה לזהות שתטמיע את כישורי החיים בלבבות, ויהפכו את התלמידים לחיילים מיומנים.

בשדה החברתי. חוזרים הבייתה עייפים, מעופפים ומאולפים. באחריות!

10. היום ולתמיד

'פוטו תרפיה' - הצגת התמונות של טיול בפארק אתגרי, ועיבוד החוויות במהלך היום. ההתמודדות, הכשלונות וההצלחות עולים בצבע ומעניקים לנו פרספקטיבה מציאותית על מקומנו, היכן היינו לפני

הסדנא ולהיכן הגענו בסיומו. כל אחד מחברי הקבוצה יציע את חזונו, היכן ניתן לקחת את התובנות שרכשנו בסדנת המשחקים, ליום המחר, בתוך שבילי החיים. מסיימים בקבלת תעודה ובמעגלי תודה בשבח לבורא עולם.

מנצחים וממלוצים

"הרגישו היטב את השינוי אצל הילדים"

...מחובתי לציין שמאז תחילת הפעילות, התוצאות מורגשות היטב בכיתה, בכל יום ובכל שעה. הילדים שהתרגלו להתחשב בזולת, לכבד אחד את השני, לחשוב על אחרים, ומעל הכל לעבוד כצוות בשיתוף פעולה.

במהלך כל המפגשים, הוקסמתי כל פעם מחדש מגישתך המיוחדת בנעימות וזרימה מרובה עם ילדי החמד, תוך כדי הקניית ערכים חשובים אלו על הצד היותר טוב.

ולסיום: היציאה הגדולה אתמול והחויייתית אתמול למתחם 'הדב הלבן' וארוחת הערב המשותפת לאחר מכן בפארק 'כפר סבא'. הרגישו היטב בכל החושים את השינוי אצל הילדים...

22/2

ד"ר דוד צ'קוויטל, מנהל בית ספר
ד"ר אהרן אלכסנדר קלניא, מנהל
ג'ת, אהבה מה, ירושלים

"הבנה בנפש הנוער המתמודד"

הרגיני מכיר את הרב חיים כ"ץ זה שנים רבות. איש חינוך ממעלה ראשונה עם הבנה בלתי מצויה בנפש הנוער המתמודד.

תוכניתו המיוחדת לטיפול באמצעות אתגר והרפתקה הינה ייחודית ומעוררת עניין בתחום הרגשי והחברתי. קבוצות ילדים ונערים שהיו צריכים עזרה רגשית נעזרו בו ובתוכנית שהוביל בהצלחה, ובאופן מפתיע הגיעו לשינוי מבורך בחייהם.

הנני ממליץ למנהלי התתי"ם להעזר בתחום מיוחד זה הנותן מענה מצויץ ואפקטיבי לקשיים רגשיים ובעיות חברתיות באופן חווייתי ומועיל.

22/2

ד"ר יעקב יעקבוביץ, מנהל
י"ר מכון י"ר

לכבוד הרב חיים כץ שליט"א

ברגשות תודה והוקרה, אנו רוצים להביע את הערכתנו לפעילות שנערכה בסדנת מנצחים בהנחייתך. בנו שלמה כ"ץ, גילה התלהבות כבר מהמפגש הראשון, ובכל פעם התרגש מחדש, הוא היה משתף אותנו בהתלהבות על חויית המשחקים האתגריים, ועל הכישורים שהוא גילה תוך כדי משחק. הילד נעשה רגוע יותר, בטחונו הנעצמי ותפקודו בבית ובחברה השתפרו, והשפיעו גם על המוטיבציה להצליח בלימודים. משמים תבורכו, על השמחה והתקווה שהענקתם ללבו של שלמה, שהחל להאמין בעצמו ובכוחותיו. לדעתנו, הסדנא מתאימה וחיונית לכל ילד, הרוכש כישורי חיים שילוו אותו בכל ימי חייו.

8/12/2018 כחוג בישראל

ד"ר אהרן אלכסנדר קלניא